

طرح سؤال از رئیس جمهور به دلایل اقتصادی

سیدناصر موسوی لاریجانی، عضو هیأت‌رئیس مجلس نوشت: با توجه به تورم افسارگسیخته، افزایش روزانه قیمت طلا، سکه، ارز و مسکن، طرح سؤال از روحانی و احضارش به مجلس را آماده کرده و در جلسه علنی روز یکشنبه ۱۵ تیر امروز به جریان خواهیم انداخت تا اگر روحانی برنامه‌ای برای اصلاح امور ندارد، مجلس به او برنامه بدهد. شرایط فعلی قابل تحمل نیست، اعتراض مردم بحق است.

عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی در گفت‌وگو با «وطن امروز» به واکاوی دلایل افزایش قیمت ارز پرداخت

ماحصل ۲ سال بی تدبیری

■ رشد نقدینگی و سیاست‌های پولی را تا چه میزان در پیدایش دلار ۲۱ هزار تومانی تاثیرگذار می‌دانید؟

نگاه ریشهای به ما نشان می‌دهد اساسا موضوعاتی که بیان کردیم احتیاج به بستری برای فعالیت دارند که آن هم رشد افسارگسیخته نقدینگی است. سیستم بانکی مرتب در حال خلق پول در اقتصاد است، به نحوی که امروز میزان نقدینگی کشور بارش ۳۰ درصدی از مرز ۲۶۰۰ هزار میلیارد تومان عبور کرده و دولت هم نظارتی بر تسهیلاتی که بانک مرکزی ارائه می‌دهد ندارد، لذا در نبود نظارت دولت، به جای اینکه تسهیلات سیستم بانکی به مسیر درست تزیق شود و در اختیار تولید قرار بگیرد، سر از بازارهای دلالی ارز و خرید و فروش سهام و دلالی و سفته‌بازی و بورس‌بازی درمی‌آورد. تعامل این مجموعه‌ها با یکدیگر موجب افزایش رشد نقدینگی، عدم کنترل بازار از طریق کنترل عرضه ارز در برگشتن درآمدهای حاصل از صادرات غیرنفتی و عدم تخصیص درست درآمدهای ارزی و اولویت‌بندی نیازهای اساسی کشور می‌شود. از سوی دیگر

عدم تعیین دقیق نرخ ارز و ارز نیمایی که به طرف نرخ ارز آزاد گرایش پیدا کرده است، به نوعی به جو تورمی دامن می‌زند. به هر حال تولید در شرایط تورمی به صرفه نیست، لذا بر اساس سیاست‌های غلط دولت، همه سرمایه‌ها وارد سفته‌بازی و دلالی می‌شود و مرتب به افزایش تورم و خلق پول دامن می‌زند. ■ آیا نمی‌توان رشد بازار سرمایه و شاخص بورس را دلیلی برای رشد دیگر قیمت‌ها دانست؟

به دست دولت نمی‌رسد، لذا دولت ارز برای عرضه ندارد. شاید هم داشته باشد اما در شرایطی قرار دارد که نمی‌تواند دست به عرضه بزند. کاهش یا قطع عرضه ارز توسط دولت در روند افزایش قیمت ارز موثر است، چرا که دولت قطع به یقین نمی‌تواند مانع ایجاد تقاضای ارز در بازار شود. بی‌تردید واردات بیشتر به کشور و عدم کنترل دقیق بازار ارز نتیجه‌ای جز افزایش قیمت ارز را به دنبال ندارد. ■ دولتمردان معتقدند عدم بازگشت ارز حاصل از صادرات باعث افزایش قیمت ارز شده است؛ این موضوع را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

این ناشی از ضعف دولتمردان است و نمی‌تواند این موضوع را بهانه‌ای کنند برای عدم پاسخگویی. نرسیدن ارز حاصل از صادرات سال ۹۷ به کشور نشان‌دهنده مدیریت ضعیف دولت است. پیش‌تر هم دولتی‌ها عنوان می‌کردند دلان ارز را گران کرده‌اند اما پاسخگوی این موضوع هم خود آنها باید باشند، زیرا اگر یک سیستم مالیاتی قوی در کشور وجود داشت، کسی نمی‌توانست از بازار ارز سوءاستفاده کند. تمام این موضوعات به دلیل نبود نظارت و فقدان مدیریت دولت است. دولت نشان داده تمایلی به شناسایی دلان و اخذ مالیات از کسانی که از بازارهای دلالی منافع بسیاری کسب می‌کنند ندارد، لذا روزبه‌روز شاهد افزایش میزان سفته‌بازی و دلالی در بازارهای مختلف هستیم، آن هم نه فقط در بازار ارز، بلکه در تمام بازارهای کالاها و سرمایه‌های مانند طلا، خودرو، مسکن و...

گروه اقتصادی: قیمت طلا و ارز به تاریخی‌ترین شرایط خود طی سال‌های اخیر رسیده است. عمر دیروز در آخرین معاملات ارز قیمت هر دلار آمریکا به ۲۱۴۵۰ تومان و از سوی دیگر بهای هر سکه بهار آزادی طرح امام با ۵۰۰ هزار تومان افزایش نسبت به روز کاری گذشته به ۱۰ میلیون و ۲۵۰ هزار تومان رسید. بانک مرکزی تاکنون واکنشی به ارقام جدید قیمت ارز نشان نداده است اما رئیس کل بانک مرکزی در آخرین اظهار نظر خود ضمن توصیه به آرامش شهروندان، دلیل اصلی این اتفاق را عدم بازگشت ارز حاصل از صادرات به کشور دانست. عبدالناصر همتی با اعلام این خبر که قریب به ۲۷ میلیارد دلار ارز صادراتی به کشور بازنگشته است، صادرکنندگان را به عنوان متهم اصلی دلار بیش از ۲۰ هزار تومانی معرفی کرد. نکته حائز اهمیت درباره این ارزها آن است که بیش از ۲۵ میلیارد دلار از این مطالبات مربوط به سال ۹۷ است و به نظر می‌رسد با توجه به عدم بازگشت آنها تاکنون، تصور بازگشت پس از این هم دور از ذهن است. در گفت‌وگویی دلایل و ریشه‌های اتفاقات اخیر را از حسین مصمصی، اقتصاددان، عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی و سرپرست سابق وزارت امور اقتصادی و دارایی جویا شدیم. * * *

■ از حدود یک ماه پیش قیمت ارز روندی صعودی پیدا کرده و طبق آخرین اخبار در کانال ۲۱ هزار تومان قرار دارد؛ عوامل رشد قیمت ارز در فازه زمانی چیست؟ عرضه و تقاضا روال عادی هر بازاری است و عرضه‌کننده اصلی بازار از کشورمان هم دولت است. دولت به نوعی کنترل‌کننده نرخ ارز به شمار می‌رود، از سوی دیگر ارز حاصل از صادرات نفت و فراورده‌های نفتی باید به دست دولت برسد که به دلیل تحریم‌ها و عدم همکاری صادرکنندگان با دولت و نبود نظارت و مدیریت صحیح در بازگشت ارز صادراتی، ارزی

اخبار

سهامداران عدالت در روش مستقیم می‌توانند سهام خود را معامله کنند

سختگوی ستاد آزادسازی سهام عدالت در پاسخ به این پرسش که کسانی که روش مدیریت مستقیم سهام عدالت را انتخاب کرده‌اند، از چه زمانی این سهام در پرتفوی آنها قرار می‌گیرد و سهام‌شان قابل خرید و فروش خواهد شد، گفت: برای آنهایی که سهام عدالت به آنها تخصیص داده نشده بود، از روز شنبه ۱۴ تیرماه (دیروز) این سهام به آنها اختصاص داده خواهد شد و کسانی که روش مدیریت مستقیم را انتخاب کرده‌اند، می‌توانند اولا درای خود را در پرتفوی سهام ببینند، ثانیاً می‌توانند سهام خود را اضافه کنند، بفروشند، تبدیل کنند یا نگه دارند و این اختیار با آنها خواهد بود. فهیمی همچنین درباره آخرین آمار سهامداران عدالت در روش مستقیم گفت: بر اساس اطلاعات سازمان خصوصی‌سازی، کسانی که روش مدیریت مستقیم سهام عدالت را انتخاب کرده‌اند، بعد از پایان ۲۹ خرداد ۹۹ تعداد ۱۸ میلیون و ۹۰۰ هزار نفر بوده‌اند. حسین فهیمی همچنین درباره کسانی که روش مدیریت غیرمستقیم سهامداری عدالت را برگزیده‌اند، گفت: شورای عالی بورس و کمیته تخصصی این شورا مشغول تدوین چارچوب‌ها و قواعد و مقرراتی است که بر اساس آن اجرای موفق، مؤثر، حرفه‌ای و کارآمد روش سهامداری غیرمستقیم را تسهیل کند. وی گفت: بعد از اینکه مقررات، چارچوب‌ها و قواعد سهامداری عدالت در روش غیرمستقیم به شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی ابلاغ شود و پس از اینکه درای سهام شرکت‌های سرمایه‌گذاری به آنها اختصاص پیدا کند، یعنی سبد سهام شرکت‌های سرمایه‌پذیر متعلق به آنها در درای‌شان مستقر شود، شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی بتدریج در بورس اوراق بهادار پذیرفته می‌شوند و امکان معامله سهام این شرکت‌ها در بورس فراهم می‌شود. سختگوی ستاد آزادسازی سهام عدالت همچنین هم گفت: البته برآورد ما این است که کسانی در روش غیرمستقیم سهام عدالت باقی مانده‌اند، نوعاً کسانی هستند که تمایلی به فروش سهام خود ندارند و قصد ادامه سهامداری را دارند.

قیمت اینترنت باید به نرخ قبل بازگردد

رئیس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی گفت: افزایش قیمت اینترنت همراه غیرقانونی است و قیمت بسته‌ها باید به قبل بازگردد. حسین فلاح‌جوشانی با اشاره به مصوبه ۲۶۶ کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات، گفت: بر اساس این مصوبه اپراتورهای مسلط (SMP) برای تغییر تعرفه‌های عادی و تسهیلی سرویس‌های‌شان باید تایید رگولاتوری را دریافت کنند. فلاح‌جوشانی تاکید کرد: با توجه به اینکه افزایش قیمت در برخی اپراتورهای تلفن همراه بدون تایید رگولاتوری انجام شده، این افزایش قیمت‌ها برخلاف مقررات بوده و تمام قیمت‌ها باید به نرخ قبل بازگردد. وی درباره برخورد رگولاتوری با این موضوع تصریح کرد: صبح امروز آذین‌آخط‌لازم برای اپراتورهای متخلف ارسال شده است. این اپراتورها باید در سریع‌ترین زمان قیمت سرویس‌های‌شان را به قیمت قبلی بازگردانند.

زمین طرح ملی مسکن در حال تأمین است

معاون وزیر راه با بیان اینکه زمین مورد نیاز ساخت واحدهای طرح ملی مسکن در حال تأمین است، گفت: ساخت این واحدها با همکاری تعاونی‌های خوش سابقه آغاز می‌شود. علی نییان یادآور شد: بر اساس تفاهنامه با بنیاد مسکن و ستاد اجرایی فرمان امام(ره)، اراضی بخش عمده‌ای از مسکن ملی توسط سازمان ملی زمین و مسکن تأمین شده و در اختیار دستگاه‌ها و نهادهای متولی ساخت مسکن قرار گرفته است.

وی تصریح کرد: بر اساس برنامه زمانبندی شده و مورد توافق، پیش‌بینی می‌شود عملیات ساخت مسکن توسط نهادهای و دستگاه‌های متولی ساخت مسکن برای گروه‌های میان درامدی و کم‌درامدی با همکاری تعاونی‌های خوش سابقه در تمام استان‌ها آغاز شود. وی ضمن اشاره به آغاز ساخت ۱۰ هزار و ۳۰۰ واحد طرح ملی مسکن در زنجان گفت: در استان آذربایجان به عنوان یکی از استان‌های مهم کشور هم ۶۰ درصد اراضی مسکن ملی تأمین شده است و در حال برنامه‌ریزی هستیم تا باقیمانده اراضی این استان نیز تأمین و کار ساخت آنها نیز آغاز شود.

ورشکستگی دوسوم تالارها

رئیس اتحادیه تالارهای پذیرایی و تجهیز مجالس تهران از ورشکسته شدن بیش از ۶۰ درصد تالارها در پی شیوع ویروس کرونا و خسارت ۵۰۰ میلیون تا چند میلیاردی به واحدهای این صنف خبر داد و گفت با این وجود فعالان این صنف هنوز هیچ کمکی دریافت نکرده‌اند. وی با بیان اینکه سایر واحدها نیز نفس‌های آخر را می‌کشند، گفت: تسهیلات ۱۲ میلیون تومانی برای تالارهای پذیرایی مناسب نیست، چرا که اگر یک تالار پذیرایی ۷ کارگر هم داشته باشد با متوسط حقوق ۳ میلیون تومان فقط هزینه ماهانه کارگران ۲۱ میلیون تومان است.

همتی بخوبی می‌داند مهم‌ترین مانع در مسیر این نهاد برای اجرای موفق عملیات بازار باز، روی آوردن دولت به تأمین کسری بودجه از طریق استقراض از بانک مرکزی است. در صورتی که دولت اقدام به تأمین کسری بودجه با استقراض از بانک مرکزی کند، تمام برنامه بانک مرکزی و وزارت اقتصاد برای مدیریت نقدینگی از طریق عملیات بازار باز به حاشیه خواهد رفت. این موضوع یعنی بی‌ثمر شدن مهم‌ترین برنامه همتی برای مدیریت بازار پول کشور.

«وطن امروز» گزارش می‌دهد: خاطرات رئیس کل سابق بانک مرکزی نقش سلطه‌مالی در تصمیمات پولی را آشکار کرد

خاطرات سیف، تجربه همتی می‌شود؟

خاطرات سیف از دخالت‌های دولت در سیاست‌گذاری پولی کابوسی است که همتی از تکرار آن در عملیات بازار باز هراس دارد

بانک

روز گذشته مصاحبه‌ای از رئیس کل سابق بانک مرکزی منتشر شد که در آن به بازخوانی رخداد‌های مختلفی در حوزه‌هایی همچون نوسانات ارزی، مؤسسات مالی غیرمجاز و روابط بانکی بین‌المللی پرداخته شد. در میان بسیاری از مسائل مهمی که در سخنان ولی‌الله سیف وجود داشت، یک نکته بسیار مهم جلب توجه می‌کرد. مسأله استقلال بانک مرکزی و پیشگیری از دخالت‌های سیاسی در تصمیم‌های تخصصی این نهاد و در نهایت صیانت از راهبردهای کلان اقتصادی در برابر اثرات مخرب تصمیمات یک شبهه، از جمله مهم‌ترین بخش‌های گفت‌وگوی رسانه‌ای رئیس کل سابق بانک مرکزی بود. رئیس کل سابق بانک مرکزی در پاسخ به این سؤال که «آیا رئیس کل بانک مرکزی واقعا نمی‌تواند بگوید آقای رئیس‌جمهور! طبق قانون من مسؤول هستم و شما نمی‌توانید تصمیم بگیرید؟» گفت: خیر، رئیس کل بانک مرکزی نمی‌تواند این را بگوید. بانک مرکزی تابع سیاست‌هایی است که از مرکز اتخاذ می‌شود. در بهترین شرایط هم بانک مرکزی سیاست‌های پولی و ارزی‌اش باید با سیاست مالی هماهنگ باشد. این سخنان سیف در میانه توضیحاتی بیان شد که از دخالت‌های دولت در روند سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری‌های تخصصی بانک مرکزی حکایت داشت. سیف همچنین در بخش دیگری از سخنان خود، با تشریح نحوه تأثیرگذاری کسری بودجه بر سیاست‌های پولی گفت: «در دولت محدودیت بودجه وجود دارد و هر کدام از اعضا که صحبت می‌کنند می‌گویند ما پول نداریم و برای گرفتن بودجه فشار می‌آورد. هر کسی وقتی خوب توانست جمع را متاثر کند، همه نگاه‌ها به سمت سازمان برنامه و بودجه می‌رود. آقای نوبخت می‌گوید شما که می‌دانید محدودیت بودجه داریم، بعد از آن همه نگاه‌ها به سمت رئیس کل بانک مرکزی می‌رود. رئیس کل می‌گوید مگر می‌شود؟ چرا بودجه دولت را از بانک مرکزی می‌خواهید؟ آقای

این مسیر تنها متعلق به شماست.

اینترنیتی «کاملا» اختصاصی برای کسب‌وکار شما

رस्पина

بزرگ‌ترین ارائه‌دهنده پهنای باند اختصاصی به سازمان‌ها در ایران

www.respina.net

تلفن: ۰۲۱-۹۱۰۷۰۰۰۰